

Spis treści

Wspomnienie vii
Wstęp ix
Podziękowania xi

1 Wprowadzenie do anatomii zęba 1

Rozwój uzębienia (przegląd) 1
Nomenklatura (nazewnictwo) 2
Wzory dla zębów ssaków 2
Systemy numerowania zębów 3
Wyróżnienie trzech części powierzchni zgryzowej trzonowców i przedtrzonowców – linie i kąty: kąty znajdujące się w miejscu połączenia trzech powierzchni zęba lub trzech ścian ubytku (*point angles*) oraz linie znajdujące się w miejscu połączenia dwóch powierzchni (*line angles*) 10
Rysowanie i rzeźbienie zęba 11
Pomiar zęba 12
Podsumowanie 12

2 Rozwój i wyrzynanie zębów 21

Rozważania kliniczne 21
Różnorodność 22
Wady rozwojowe 22
Kalendarium wyrzynania się zębów mlecznych 23
Rozwój i wyrzynanie się/pojawienie się zębów 23
Uzębienie 26
Rozwój nerwowo-mięśniowy 27
Okres uzębienia mieszanego 28
Utrata zębów mlecznych 29
Okres uzębienia stałego 29
Wielkość zębów 31
Miazga zęba 31
Połączenie szkliwno-cementowe 31
Wiek zębowy 33
Standardy kształtowania się zębów 35
Kalendarium ludzkiego uzębienia 36
Typy chronologii 36
Etapy kształtowania się zębów 36
Zakończenie kształtowania zęba 36
Przewidywanie wieku 36
Ocena dojrzałości 37

Okres tworzenia się korzenia i korony 38
Podsumowanie chronologii 38
Sekwencja wyrzynania się zębów 40
Przewidywany czas hipoplazji szkliwa 41

3 Zęby mleczne 45

Znaczenie zębów mlecznych 45
Nomenklatura 45
Główne różnice między zębami mlecznymi a stałymi 47
Komory i kanały miazgi 48
Szczegółowy opis każdego zęba mlecznego 50

4 Medycyna sądowa zębowa, anatomia porównawcza, geometria, kształt i funkcja 67

Medycyna sądowa 67
Porównawcza anatomia zębowa 69
Widok na wszystkie zęby od strony twarzowej i językowej 74
Podsumowanie schematycznego zarysu kształtów zębów 75
Kształt i czynność uzębienia stałego 76
Ustawienie, kontakty i okluzja 76

5 Kompleks twarzowo-ustny: kształt i czynność 81

Kształt a czynność 81
Kształt podąża za czynnością 81
Zwarcie zębów 81
Fizjologiczny kształt zęba i ozębnej 82
Podstawowe krzywizny 82
Powierzchnie kontaktów proksymalnych 82
Przestrzenie interproksymalne (utworzone przez proksymalne powierzchnie zębów będących w kontakcie) 85
Otwory lejkowate 86
Powierzchnie kontaktu oraz otwory lejkowate sieczne i zgryzowe widoczne od strony wargowej i policzkowej 87

Powierzchnie kontaktu i wargowe/policzkowe oraz językowe otwory lejkowate widoczne od strony siecznej i zgryzowej 90

Zarysy koron od strony wargowej i językowej w części szyjkowej (szyjkowa krawędź) oraz zarysy od strony językowej w części środkowej 92

Wysokość przyczepu nabłonkowego: krzywizny linii szyjkowej – połączenie szklino-cementowe (CEJ) widoczne od strony bliższej i dalszej 95

6 Stałe siekacze w szczęce 99

Siekacz centralny w szczęce 99

Siekacz boczny w szczęce 106

7 Stałe zęby sieczne w żuchwie 113

Ząb sieczny centralny w żuchwie 113

Ząb sieczny boczny 119

8 Stałe kły: w szczęce i żuchwie 125

Kły szczęki 125

Kieł żuchwy 132

9 Stałe zęby przedtrzonowe szczęki 139

Pierwszy ząb przedtrzonowy szczęki 139

Drugi ząb przedtrzonowy szczęki 148

10 Stałe zęby przedtrzonowe w żuchwie 155

Pierwszy ząb przedtrzonowy żuchwy 155

Drugi ząb przedtrzonowy w żuchwie 163

11 Stałe zęby trzonowe szczęki 169

Pierwszy ząb trzonowy szczęki 169

Drugi ząb trzonowy szczęki 179

Trzeci ząb trzonowy szczęki 181

12 Stałe zęby trzonowe żuchwy 187

Pierwszy ząb trzonowy żuchwy 187

Drugi ząb trzonowy w żuchwie 198

Trzeci ząb trzonowy żuchwy 201

13 Komory i kanały zębów 207

Miazga, korona i kanały 207

Zdjęcia rentgenowskie 207

Otwór wierzchołkowy 209

Odgraniczenie między miazgą komorową i korzeniową 209

Rogi miazgi 210

Kliniczne zastosowanie 210

Komory i kanały zębów szczęki 211

Komory i kanały zębów żuchwy 221

Zdjęcia rentgenowskie: komora i kanały miazgi 231

Złamania korony i korzenia 231

14 Struktury zębowo-kostne, naczynia krwionośne i nerwy 237

Kości szczęki 237

Żuchwa 243

Unaczynienie zębów 249

Unerwienie kości szczęk i zębów 253

15 Stawy skroniowo-żuchwowe, zęby, mięśnie. Analiza czynnościowa 259

Staw skroniowo-żuchwowy 259

Mięśnie 266

Ruchy żuchwy i aktywność mięśniowa 271

16 Okluzja 275

Definicje okluzji 275

Rozwój uzębienia 276

Uzębienie mleczne 276

Uzębienie mieszane (okres wymiany uzębienia) 280

Uzębienie stałe 282

Wzajemne relacje między guzkiem, bruzdą i listewkami brzeżnymi 291

Relacje zgryzowe w odcinkach bocznych 297

Biomechanika funkcji żucia 299

Neurobehawioralne zagadnienia dotyczące okluzji 300

Aktywność motoryczna jamy ustnej 305

Wykonanie czynności motorycznej 306

Połykanie 306

Podsumowanie 306

Aneks A. Przegląd budowy zębów 311

Aneks B. Cechy zębów stałych 329

Skorowidz 337

Karty dydaktyczne